

Odbor lidských práv a ochrany menšin

Čj. 45700-2025-UVCR

Zápis ze zasedání Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace dne 20. listopadu 2025 od 13:00 do 15:15

Zasedání proběhlo hybridní formou v Rytířské

Přítomné členky a členové:

Členky a členové za neziskový sektor: Břeňová Martina, Deverová Lenka, Hejna Lukáš, Kamenický Jan, Kuchyňková Iva, Nebuželská Miroslava, Sedláček Aleš, Šedivý Marek, Turnerová Jolana

Zástupkyně a zástupci státní správy a ostatních institucí: Bytel Jan (MF), Caldrová Naděžda (MF), Dvořáčková Ludmila (GŘ), Hexner Adam (MSP), Horák František (NSA), Smítalová Pavlína (MF), Svatoš Marek (ÚV)

Hostky a hosté: Fořtová Jitka (ČSÚ), Jiránek Dan (SMO ČR), Mihalco Zdeněk (Nadace Via), Mrázek Aleš (AVPO), Pelák Jiří (MF), Urbančíková Vlasta (ČSÚ), Wichterlová Lada (MPSV)

Ostatní přítomní: Fungačová Hana, Mička Pavel, Mičicová Barbora

1. Zahájení zasedání

Předsedkyně Výboru pro legislativu a financování (dále jen „Výbor“) L. Deverová uvítala členky a členy (dále jen „člen“) a zahájila jednání. Dále přivítala hosty: Ladu Wichterlovou, odbornou garantku projektu Rovná odměna z Odboru rodinné politiky, ochrany dětí a sociálního začleňování MPSV, Jiřího Peláka, ředitele Odboru Účetnictví, oceňování a související odborné profese MF, Jitku Fořtová a Vlastu Urbančíkovou z Oddělení netržní statistiky ČSÚ, Dana Jiráňka, ředitele Sekce legislativní a právní Svazu měst a obcí České republiky a Aleše Mrázka z Asociace veřejně prospěšných organizací a člena Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „RVNNO“).

Následně byla ověřena usnášeníschopnost. Výbor má nyní 21 členů. K usnášeníschopnosti je potřebná nadpoloviční většina, tedy minimálně 11 členů. Na začátku jednání bylo přítomno 16 členů

Výboru.¹ Následně byl představen program jednání, v němž byly na místě navrženy změny a následně o něm bylo hlasováno:

1. Zahájení zasedání
2. Aktuální stav implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování
3. Aktuální stav účetní legislativy
4. Informace o práci Oddělení spolupráce s občanskou společností a kontrola úkolů z posledního jednání výboru (3. září 2025)
5. Další spolupráce neziskových organizací a nově vznikající vlády
6. Stanovisko Ministerstva financí k problematice založení nadace nebo nadačního fondu územním samosprávným celkem
7. Informace z jednání Řídícího výboru pro demokracii Rady Evropy:
 - a) Výstupy z práce za období 2024-2025
 - b) Připravované materiály na následující období 2026-2027
8. Různé
 - a) Novela zákona o evidenci skutečných majitelů a veřejnost údajů v evidenci o skutečných majitelích
 - b) Přeshraniční spolupráce – směrnice o evropském přeshraničním sdružení

Hlasování o programu

PRO	Zdržel se	PROTI
16	0	0

Návrh programu byl schválen.

L. Deverová před přistoupení k prvnímu bodu programu prezentovala personální změny ve Výboru od jeho posledního jednání. Jako zástupce MPSV byl jmenován Mgr. Robert Herák, DiS., ředitel Odboru koncepce sociálních služeb (z dnešního jednání omluven). Jako místopředsedkyně za občanskou společnost byla jmenována Martina Břeňová, místopředsedou za státní správu byl jmenován Mgr. Adam Hexner z Ministerstva spravedlnosti. Ze členství byl pro soustavné neomluvené absence odvolán daňový poradce RNDr. Petr Couf. L. Deverová rovněž informovala o plánovaném ukončení členství L. Hejny ve Výboru i v Pracovní skupině pro soukromé dárcovství, jako náhrada bude nominován Zdeněk Mihalco, ředitel nadace VIA a host dnešního jednání.

¹ V průběhu jednání se počet měnil, ale vždy byla zachována usnášeníschopnost.

2. Aktuální stav implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování

L. Wichterlová prezentovala informace o aktuálním stavu implementace směrnice včetně základních povinností pro zaměstnavatele, které z ní vyplývají, více viz příloha č. 1. Směrnice bude platná od 7. června 2026, proto nyní probíhají legislativní a návazné práce tak, aby se termín stihl. K jistému zpoždění došlo v důsledku voleb a čekání na nové politické vedení ministerstva.

V následné diskusi zazněly dotazy na návazné kroky ministerstva, které by posilovaly možnosti návratu žen do práce po rodičovské dovolené, na to, zda je relevantním důvodem pro jinou výši odměny jiný zdroj financování služby v rámci jedné organizace, seskupování profesí do skupin, rozdíly ve výkonu zaměstnance z hlediska výkonu, loajality atd. V rámci diskuze bylo dohodnuto, že je potřeba prodiskutovat s MPSV tyto záležitosti předtím, než bude zahájeno mezirezortní připomínkové řízení.

Úkol: Oddělení spolupráce s občanskou společností (dále jen „OSOS“) připraví ve spolupráci s MPSV a případně dalšími aktéry workshop k problematice implementace Směrnice o transparentním odměňování.

3. Aktuální stav účetní legislativy

J. Pelák informoval o tom, že práce na novém zákonu o účetnictví byly dokončeny a byl zařazen příští týden na program vlády, poté bude zaslán k projednání Poslanecké sněmovně. Předběžně se počítá s účinností od 1. ledna 2028. Důležité pro NNO je, že došlo k výraznému omezení povinnosti konsolidace v neziskovém sektoru. Původně měla být povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku pro všechny účetní jednotky, nejen podnikatele. Nově registrované právnické osoby, které zřizují pobočné spolky, konsolidovat nemusí, stejně jako právnické osoby zřizované církvemi. NNO nemusí konsolidovat dceřiné účetní jednotky, pokud nedochází k tzv. „provozní kontrole“ (např. Skaut s mnoha pobočnými spolky, které fungují samostatně, nemusí konsolidovat). Pokud však centrála řídí pobočný subjekt intenzivně (např. Skautský institut, kavárna, mlýn), povinnost konsolidace zůstává. Klíčové pravidlo je takové, že pouhá existence pobočného spolku neznamena automatickou povinnost konsolidace – rozhodující je míra provozního propojení.

Připravuje se prováděcí vyhláška (jedna společná pro podnikatelský i neziskový sektor), která zachová fondové účetnictví pro NNO. V 1. čtvrtletí příštího roku proběhne ze strany MF prezentace návrhu vyhlášky a členové Výboru mohou vyjádřit zpětnou vazbu. Bylo by vhodné vytvořit ad hoc skupinu pro tyto diskuze, které budou předcházet oficiálním připomínkovým řízením. A. Sedláček a J. Kamenický vyjádřili zájem o zapojení do činnosti takové skupiny.

P. Mička uvedl, že OSOS je připraven podílet se na přípravě workshopu, včetně oslovení partnerů, jakmile bude od MF znám termín pro setkání.

Úkol: OSOS ve spolupráci s MF připraví v prvním kvartálu příštího roku workshop k prováděcí vyhlášce k novému zákonu o účetnictví.

4. Informace o práci Oddělení spolupráce s občanskou společností a kontrola úkolů z posledního jednání výboru (3. září 2025)

Vedoucí OSOS informoval o práci oddělení:

- 8. září proběhlo **Jednání Výboru pro Evropskou unii** – zápis zveřejněn na [webových stránkách](#).
- 19. září se uskutečnil **Seminář pro státní správu k veřejné podpoře** – stručné shrnutí je zveřejněno na [webových stránkách](#).
- 29. září proběhlo **Jednání zástupců RVNNO (a dalších NNO) v platformách fondů EU** – zápis zveřejněn na [webových stránkách](#).
- 2. října zasedala **Rada vlády pro nestátní neziskové organizace** – byla mimo jiné schválena redefinice zastřešující NNO + schválena novelizace Zásad – byly předloženy do MPŘ s termínem 26. listopadu. Zápis je zveřejněn na [webových stránkách](#).
- 14. října se uskutečnilo **Setkání k výzkumu a datům o filantropii** – cílem setkání bylo lépe porozumět soukromému dárcovství prostřednictvím dat a výzkumu, sdílet poznatky a koordinovat další kroky. Stručné shrnutí je zveřejněno na [webových stránkách](#).
- 3. listopadu proběhlo **Setkání k filantropii v rámci studijní návštěvy polských expertů**.
- 11. listopadu byl rozeslán materiál k riziku zneužití NNO pro účely financování terorismu s termínem pro připomínky do 19. listopadu 2025.
- 12. listopadu se konal **Webinář k aplikaci zákona o regulaci lobbování** – zúčastnilo se přes 50 zástupců NNO, seminář vedl J. Kapras z Ministerstva spravedlnosti, zkušenosti NNO s implementací zákona pak prezentovalo Transparency International, byl také prostor pro dotazy pro další zúčastněné NNO. Bylo by vhodné se k tématu znovu vrátit v dalším čase. Ideálně v lednu, v době, kdy by mělo proběhnout 1. vyplňování hlášení lobbisty.
- OSOS pokračujeme v připomínkování dokumentů k **novému víceletému finančnímu rámci EU 2028+**.
- Komise 12. listopadu zveřejnila [Strategii EU pro občanskou společnost](#) (OSOS se stal gestorem dokumentu) a **Štít pro demokracii**, jako součást balíčku na obranu demokracie.
- V průběhu prosince bude probíhat hodnocení činnosti Výboru, stejně jako v minulém roce.
- Další zasedání RVNNO proběhne 9. prosince.

B. Mičicová poté referovala o úkolech z minulého jednání Výboru. Evidováno je celkem 7 úkolů:
OSOS:

- a) **předá návrhy na jmenování dvou místopředsedů Výboru místopředsedkyni RVNNO.** Návrhy byly předloženy a jmenovací dekrety byly odeslány 13. října 2025.
- b) **předloží návrh redefinice zastřešující NNO a novelizace Zásad na nejbližší zasedání RVNNO.** RVNNO návrh schválila ve znění postoupeném Výborem a návrh novelizace Zásad byl předložen do MPŘ s termínem do 26. listopadu.
- c) **zaurguje MF ohledně školení k programovému financování.** OSOS se obrátil na J. Nováka v průběhu října s dotazem na školení, resp. metodický materiál k programovému financování. Dle odpovědi MF se všechny jeho kapacity soustředí na přípravu státního rozpočtu na rok 2026 a na možné provizorium. Z tohoto důvodu k rozeslání materiálu ani nabídce školení pro rezorty nedošlo.
- d) **zváží realizaci semináře, jehož cílem bude sdílení zkušeností s aplikací zákona o regulaci lobbování a poskytnutí praktických informací k vykazování lobbistické činnosti za první lobbovací období.** Informace uvedeny v předchozím bodu.
- e) **kontaktuje Svaz měst a obcí (SMO) k realizaci společného postupu k problematice založení nadace nebo nadačního fondu územním samosprávným celkem a pozve jejich zástupce na říjnové zasedání RVNNO.** Vzhledem k obsáhlému programu RVNNO k zařazení tohoto bodu na jednání nedošlo, nicméně jsme požádali, aby se zástupce SMO připojil k dnešnímu jednání (viz bod 6 tohoto jednání).
- f) **se dotáže Ministerstvo spravedlnosti (MSP) na harmonogram projednávání směrnice o transparentnosti zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu.** Harmonogram byl kolegy z MSP zaslán ihned v průběhu září. Poté bylo OSOS vyzváno k připomínkování částí textu návrhu. MSP vyšlo požadavkům OSOS maximálně vstříc, momentálně čekáme na další výzvy. Dle MSP Zástupce Právní služby Rady ústně sdělil, že pokud jde o subjekty občanské společnosti, kritériem k zahrnutí do rozsahu směrnice je hospodářská činnost a zisk plynoucí z vykonávání činnosti zastupování zájmů. Pokud není jejich financování propojené s vykonávanými činnostmi, subjekty občanské společnosti se rovněž registrovat nemusí.
- g) **na další jednání Výboru pozve zástupce MPSV a Odboru rovnosti žen a mužů ÚV ČR k tématu transpozice směrnice EU o transparentním a rovném odměňování do českého právního řádu.** Již proběhlo v úvodu tohoto jednání.

5. Další spolupráce neziskových organizací a nově vznikající vlády

J. Kamenický upozornil na 3 oblasti ve [zveřejněném programovém prohlášení vznikající vlády](#), které vyžadují pozornost: 1. nejasná definice „politických neziskovek“ – chybí jasný obsah a právní vymezení, vzniká riziko diskriminačních opatření; 2. transparentnost financování a registr dotací – obecně přijatelné, pokud se týká všech příjemců dotací; pokud by bylo zaměřeno pouze na NNO, jde o diskriminační opatření; 3. povinné označování zahraničního financování u NNO – může vést ke stigmatizaci. Uvedl, že NNO jsou menšinovým příjemcem dotací ze státního rozpočtu.

V diskuzi poté zaznělo, že narativy proti občanské společnosti se šíří v médiích a veřejném prostoru, což vyvolává nejistotu i mezi samotnými organizacemi. K dispozici jsou aktuální data o občanské společnosti (včetně ekonomických dat), která lze využít pro argumentaci vůči budoucí vládě. Výsledkem debaty bylo, že by RVNNO měla k tomuto zaujmout stanovisko, ve kterém by na tyto problémy upozornila a zároveň zdůraznila strategický význam neziskového sektoru pro soudržnost a odolnost společnosti. Stanovisko by mělo být založeno na faktických informacích, nikoliv hodnotových soudech. Na závěr bylo přistoupeno k uložení následujícího úkolu:

Úkol: členové Výboru J. Kamenický, M. Břeňová, A. Sedláček a J. Turnerová připraví podklad na zasedání RVNNO do 27. listopadu 2025. OSOS rozešle materiál na vědomí členům Výboru.

6. Stanovisko Ministerstva financí k problematice založení nadace nebo nadačního fondu územním samosprávným celkem

L. Deverová zrekapitulovala informace, které zazněly na posledním jednání Výboru, viz [zápis](#), a uvedla aktuální informace (doposud zrušena jen jedna nadace, k jiným rušením zatím nedochází). Řešením by mohlo rozšířit výčet právních forem v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (RPÚR).

D. Jiránek (SMO) potvrdil, že metodický pokyn MF není právně závazný a nelze na jeho základě rušit nadace/nadační fondy. Uvedl, že MF nepodnikne žádné kroky, dokud nebude jmenován nový ministr. Hl. m. Praha si nechala vypracovat právní rozbor a poskytla ho rovněž pro interní potřeby SMO. Hl. m. Praha je ve specifické situaci tím, že má vlastní zákon. Bylo by vhodné, kdyby RVNNO v této věci podpořila SMO v jednání s novým vedením MF. Po krátké diskuzi byl uložen následující úkol:

Úkol: Výbor pověřuje K. Šplíchalovou, aby zajišťovala kontakt mezi SMO a Výborem. OSOS připraví na zasedání RVNNO návrh podpůrného stanoviska pro SMO, které bude směřovat k hledání optimálního řešení postavení nadací a nadačních fondů založených územními samosprávnými celky.

7. Informace z jednání Řídícího výboru pro demokracii Rady Evropy: **a) Výstupy z práce za období 2024-2025**

P. Mička informoval členy Výboru o tom, že Řídící výbor pro demokracii (CDDEM) vznikl v roce 2024. P. Mička byl jmenován zástupcem za ČR a následně byl i zvolen do předsednictva CDDEM na období 2024-2026. CDDEM své úkoly organizuje ideálně ve dvouletých cyklech. Pro první období své práce si zvolilo za cíl mimo jiné připravit, resp. aktualizovat dva materiály:

- A) Parameters to facilitate the application and implementation of the Reykjavik Principles and other relevant Council of Europe standards to promote, protect and strengthen democracy throughout the member States
- B) Updated Recommendation CM/Rec(2007)14 on the legal status of non-governmental organisations in Europe

Oba dokumenty mají doporučující charakter a (stejně jako celá činnost CDDEM) směřují k posilování/udržování demokratických principů v Evropě, oba byly připravovány v rámci pracovních skupin CDDEM. Dokumenty bude CDDEM schvalovat na nejbližším jednání (26-28. listopadu).

Ad A): Parametry navazují na principy uvedené v Reykjavické deklaraci a snaží se operacionalizovat do praktičtější podoby pro potřeby následného dobrovolného vyhodnocení na úrovni členských států. Zatím nebyl závazně stanoven proces hodnocení (kvantitativní, kvalitativní,...). Nicméně platí, že jej budou provádět státy samy. V průběhu přípravy bylo patrné určité nepochopení ze strany některých států, které chtěly určité parametry vyloučit, protože neodpovídají jejich legislativě. To ale není problém, pokud dané téma/parametr naplňují jiným způsobem, je to v pořádku a neznamena to, že jsou „méně demokratické“ než jiné. Parametry tak mohou působit spíše jako prostředek pro uvědomění si stavu a naznačení možností, co lze dělat lépe. Pracovní verze byla předložena veřejným konzultacím.

Ad B) Jedná se o pouhou aktualizaci stávajícího doporučení, které mimo jiné reaguje na situaci v některých zemích Evropy.

b) Připravované materiály na následující období 2026-2027

P. Mička dále informoval, že CDDEM začíná pracovat na dvou dalších dokumentech:

- C) Guidelines on enhancing participation in elections of women, girls and young persons, vulnerable groups
- D) Preparation of a draft Recommendation on multilevel governance

Téma C) je sdíleno i s Odborem rovnosti žen a mužů ÚV ČR a materiál D) je sdílen s Ministerstvem vnitra (Sekce veřejné správy), neboť téma multilevel governance spadá zejména do jejich gesce. Je předpoklad, že k těmto tématům vznikne rovněž pracovní skupina.

Informace byla členy Výboru vzata na vědomí a poté bylo přistoupeno k hlasování o návrhu usnesení:

Výbor pro legislativu a financování:

- I. **bere na vědomí** výstupy Řídícího výboru pro demokracii Rady Evropy (CDDEM) a to konkrétně dokumenty „Parameters to facilitate the application and implementation of the Reykjavik Principles and other relevant Council of Europe standards to promote, protect and strengthen democracy throughout the member States“ a „Updated Recommendation CM/Rec(2007)14 on the legal status of non-governmental organisations in Europe“ a

- II. **podporuje** jejich přijetí na nejbližším jednání CDDEM.

PRO	Zdržel se	PROTI
14	0	0

Usnesení bylo přijato.

8. Různé

A. Hexner informoval členy Výboru o 2 souvisejících tématech: Návrhu novely zákona o evidenci skutečných majitelů a přístupnost evidence o skutečných majitelích. MSP předložilo návrh novely zákona o evidenci skutečných majitelů do MPŘ. Návrh je v souladu s legislativním plánem a transponuje požadavky 6. AML směrnice (součást velkého AML balíčku). Kolegové z MF připravují nový AML zákon. Důvodem této dřívější novely MSP je, že transpoziční lhůta pro část směrnice týkající se přístupu veřejnosti do evidence je o rok dříve než pro zbytek balíčku (červenec 2026). Směrnice reaguje na rozhodnutí Soudního dvora EU z roku 2022, které označilo veřejný přístup k údajům o skutečných majitelích za neproporcionální zásah do ochrany soukromí. Směrnice tedy nově stanovuje kategorie subjektů s oprávněným zájmem (např. novináři, zástupci občanské společnosti zabývající se bojem proti praní špinavých peněz a financování terorismu). Tyto subjekty nebudou muset prokazovat vztah ke konkrétní osobě, pouze svůj status (např. novinář). Novela je převážně technicistní – upravuje procesní otázky (délka přístupu, technický způsob, posuzování zájmu).

Evidence skutečných majitelů nebyla v ČR uzavřena pro veřejnost ihned po rozsudku Soudního dvora EU, nicméně Nejvyšší správní soud na jaře 2025 konstatoval zásah do práv, nelze ukládat pokuty za nezapsání údajů do evidence, ale povinnost zapsat údaje trvá. Nejvyšší soud v září 2025 šel dále a konstatoval, že povinnost zapisovat skutečné majitele neexistuje; ani zadavatelé veřejných zakázek nesmí požadovat zápis skutečného majitele. Výsledek je takový, že zákon je fakticky nefunkční, evidence „trouchniví“, povinnosti nejsou vynucovány. Zároveň ČR prochází hodnocením MONEYVAL (mechanismus Rady Evropy pro AML/CFT). Efektivita evidence skutečných majitelů je klíčovým hodnoceným parametrem. Proto MSP od 17. prosince evidenci znepřístupní veřejnosti (nelze vyhledávat skutečné majitele). Uzavření evidence odstraní zásah do soukromí, což umožní obnovit možnost sankcionovat a vyžadovat údaje v procesech (dotace, veřejné zakázky).

Prakticky to bude znamenat, že evidence skutečných majitelů nebude veřejně dostupná; orgány veřejné moci budou mít přístup přes své systémy. Právnícké osoby (včetně spolků) získají výpis prostřednictvím přihlášení přes datovou schránku – okamžitě a bez složitých kroků. Po účinnosti novely bude přístup veřejnosti obnoven na základě oprávněného zájmu; některé údaje (např. z veřejných rejstříků) budou opět veřejné. Povinnost doložit úplný výpis z evidence zůstává v právních předpisech, ale je nyní nevymahatelná. Podrobné vysvětlení je zveřejněno [na webu evidence](#).

A. Sedláček informoval o jednání v rámci sítě NEON a evropské iniciativě na zavedení nové právní formy pro přeshraniční působení neziskových organizací (návrh směrnice o evropských přeshraničních sdruženích). Cílem iniciativy je umožnit organizacím registrovaným v jedné členské zemi EU působit automaticky i v jiných zemích, zejména jako podpora pro NNO v zemích s restriktivním režimem (např. Maďarsko, Slovensko). Argumentem předkladatelů je odstranění překážek při poskytování služeb a pomoci (např. humanitární akce na hranicích, distribuce materiálů pro znevýhodněné skupiny). K této iniciativě jsou ale i kritické hlasy, např. Kateřina Ronovská na konferenci v Senátu označila koncept za nesmyslný – nová právní forma nevyřeší národní regulace činnosti NNO. Organizace Civil Society Europe a European Civic Forum k tomu nyní připravují otevřený dopis adresovaný předsedkyni EK a členům EP a vyzývá Evropskou komisi, aby přehodnotila své rozhodnutí stáhnout směrnici o evropském přeshraničním sdružení. MSP vyjádřilo skepsi vůči návrhu – považuje jej za nepromyšlený a rizikový. Mají s tím problém jiné členské státy EU. Mohlo by docházet k obcházení národních regulací – možnost zakládání organizací v zemích s benevolentní úpravou (např. ČR) pro působení v zemích s přísnějšími pravidly (Francie, Belgie) - panují obavy členských států z oslabení kontrolních mechanismů týkajících se praní špinavých peněz a financování terorismu. Rizikem je potenciální tlak na zpřísnění českého spolkového práva, které je nyní v ČR v mezinárodním srovnání liberálnější.

L. Deverová poté jednání ukončila a informovala o dalším jednání Výboru, které se uskuteční 12. února 2026 ve 13:00.

Přílohy:

1. Prezentace ke Směrnici (EU) 2023/970 o transparentním odměňování
2. Dokumenty Rady Evropy

Zpracovala: Mgr. Barbora Mičicová, Oddělení spolupráce s občanskou společností

Za správnost: JUDr. L. Deverová, předsedkyně Výboru